

Onderwerp

Stand van zaken onderzoek EL&I naar de gevolgen van het boren naar schaliegas

Registratienummer

1292978

Datum

27 februari 2012

Auteur

Drs. V. Vreugdenhil

Afdeling/Bureau

RWN

Doel van deze mededeling:

Momenteel bereidt het ministerie van EL&I het "extra onafhankelijk onderzoek naar schalie- en steenkoolgas" voor. Doel van deze mededeling is u te informeren over laatste stand van zaken van dit voorgenomen onderzoek en over de betrokkenheid van Flevoland bij dit proces.

Toezegging/motie/amendement:

De statenfractie van Groen Links heeft op 24 oktober 2011 statenvragen gesteld over de risico's van proefboringen en winningsboringen naar schaliegas en verzocht om de minister te vragen een moratorium in te stellen op het boren naar schaliegas totdat de risico's duidelijk zijn.

Inleiding:

De Minister van EL&I heeft in oktober 2011 een extra onafhankelijk onderzoek toegezegd naar de gevolgen van winning van schalie- en steenkoolgas, vanwege de maatschappelijke onrust die was ontstaan naar aanleiding van een verleende opsporingsvergunning in Noord-Brabant. Ook in Flevoland is (in 2010) een opsporingsvergunning verleend voor schaliegas (in de gemeente Noordoostpolder). De statenfractie van Groen-Links heeft statenvragen gesteld over de risico's van proefboringen en winningsboringen naar schaliegas en GS verzocht om de minister te vragen een moratorium in te stellen op het boren naar schaliegas totdat de risico's duidelijk zijn (HB 1232972). Er is namens GS op 13 december 2011 (HB 1251088) een brief naar de minister van EL&I uitgegaan waarin wordt aangegeven dat Flevoland veel belang hecht aan duidelijkheid over het effect van schaliegaswinning op mens en milieu. GS hebben in deze brief tevens aangegeven dat zij met instemming kennis genomen van het voorgenomen onderzoek en benieuwd zijn naar de uitkomsten hiervan. Ook hebben GS aangegeven dat zij ervan uit gaan dat er geen gebruik wordt gemaakt van bestaande opsporingsvergunningen in Flevoland. Een afschrift van deze brief is verzonden aan de vaste kamercommissie van Economische Zaken, landbouw en Innovatie en naar de gemeente Noordoostpolder. Naar aanleiding van deze brief is Flevoland gevraagd om mee te denken over de scope van de onderzoeksvraag voor dit onderzoek. Tijdens een consultatieronde hebben wij input geleverd.

Mededeling:

Momenteel bereidt het ministerie van EL&I het "extra onafhankelijk onderzoek naar schalie- en steenkoolgas" voor. De scope van het onderzoek is door EL&I als volgt geformuleerd: *"Mogelijke risico's en gevolgen van opsporen en winnen van schaliegas en steenkoolgas in Nederland in kaart brengen in termen van veiligheid voor natuur, mens en milieu. Tevens aangeven op welke wijze de Nederlandse wet- en regelgeving de risico's en gevolgen adresseert en mitigeert."* Overheden en belangengroepen die bij de minister hebben gepleit voor een onderzoek naar schaliegaswinning en/of een moratorium, zijn uitgenodigd om bovenstaande scope van het onderzoek aan te vullen of te detailleren met de vragen die leven bij overheden en belangengroepen. Er vinden in totaal 6 consultatierondes plaats om de onderzoeksvragen aan te leveren. Op 21 februari jl. vond de consultatieronde plaats voor Midden- en Oost-Nederland.

Openbaarheid**Passief openbaar****Portefeuillehouder****Lodders, J.****Ter kennisname aan PS en burgerleden**

Aanwezig waren ambtenaren van de provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland en gemeente Lochem en vertegenwoordigers van een lokale Overijsselse belangengroep. De gemeente NOP was verhinderd, maar krijgt wel alle informatie vanuit EL&I toegestuurd.

De input van Flevoland focuste zich vooral op de specifieke situatie in Flevoland. Vragen als:

- Is er een effect te verwachten op de stabiliteit van de dijken door aardshokken ten gevolge van schaliegaswinning?
- De autonome bodemdaling ten gevolge van klink en oxydatie levert nu al problemen op voor de waterhuishouding in Flevoland. Is er een kans op extra bodemdaling ten gevolge van schaliegaswinning (cumulatie van effecten)? En wie draait op voor eventuele extra kosten om het poldersysteem te behouden?
- Welke gevolgen heeft het boren naar schaliegas voor diepgefundeerde bouwwerken, zoals de toekomstige windmolens bij Urk?
- In hoeverre is er synergie mogelijk tussen schaliegasboringen en boringen voor het maken van geothermische reservoirs?
- Er zijn weinig gegevens bekend over de Flevolandse ondergrond. Wat betekent dat voor de betrouwbaarheid van het onderzoek (bijvoorbeeld met betrekking tot de cumulatie van effecten)?

Daarnaast zijn vragen gesteld over gevolgen voor drinkwaterwinning, risico's van de gebruikte chemicaliën, ruimtelijke inpassing etc.

Het onderzoek zal naar verwachting pas rond de zomer starten, en, in tegenstelling tot wat de minister heeft toegezegd, pas na de zomer afgerond zijn. Tot de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn zullen geen proefboringen plaatsvinden, dus ook geen reeds vergunde proefboringen, zoals in Flevoland.

Het vervolg

De planning van EL&I voor het onderzoek is als volgt:

- Tot 9 maart volgen nog enkele consultatierondes met overheden en belangengroepen om de onderzoeksvragen te verkennen.
- Daarna worden de onderzoeksvragen bepaald door EL&I op basis van de geleverde input.
- De onderzoeksopdracht wordt aan de organisaties die betrokken waren bij de consultatierondes toegezonden voor reactie.
- Begin mei zal de offerteaanvraag uitgaan.
- Na zomer (eind dit jaar) zal rapport worden opgeleverd.
- het rapport wordt ter beoordeling aan de commissie MER voorgelegd.

Ter inzage in de leeskamer

nvt

Verdere informatie

nvt